

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2022-2025 d. 17-12-2024

Mødedato Tirsdag d. 17. december 2024 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen

Mødedeltagere Ansgar Nygaard, Charlotte Amalie Holm, Ellen Philipsen Dahl, Søren Goul, Niels Kristian Østergaard, Jesper Balle Kristensen, John Christiansen, Peter Lillebæk, Tage Andersen, Jette Jepsen, Hans Ejner Bertelsen, Poul Kristensen, Meiner Nørgaard, Pia Storm, Henrik Kristensen, Tore Müller, Poul Roesen, Rasmus Christensen, Jens Dahlgaard, Henning Sørensen, Peter Therkildsen

Indholdsfortegnelse

Kommunalbestyrelsens godkendelse af dagsordenen.....	3
Budgetopfølgning 2024.....	4
Morsø Forsyning, godkendelse af takster for 2025.....	7
Afrapportering på central udmelding fra Social- og Boligstyrelsen.....	9
§17 stk. 4 udvalget for Øroddes anbefalinger for den fremtidige udvikling af Ørodde.....	11
Ansøgning om at få Hanklit og Knudeklint optaget som UNESCO verdensarv.....	13
Kommunalbestyrelsens godkendelse af referatet.....	16

Punkt 135: Kommunalbestyrelsens godkendelse af dagsordenen

S2023-12895

Indstilling

Kommunaldirektøren anbefaler, at

- Dagsordenen godkendes.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 17-12-2024

Godkendt.

Punkt 136: Budgetopfølgning 2024

S2024-590

Indstilling

Direktøren for Økonomi og Stab anbefaler, at

- Resultat af Budgetopfølgningen som viser en samlet netto merudgift på 5,8 mio. kr. i 2024 bevilges:
 - Der gives en tillægsbevilling til driften på netto 17,3 mio. kr.
 - Der gives en negativ tillægsbevilling til anlæg på 0,1 mio. kr.
 - Der gives en negativ tillægsbevilling til finansiering og renter på netto 11,4 mio. kr.
 - De tekniske korrektioner godkendes med netto 0 kr. i Budget 2024 og overslagsårene.
- Anlægsperiodisering fra Budget 2024 på negativ tillægsbevilling på 40,1 mio. kr. bevilges og overføres til budget 2025 til 2027 jævnfør sagsfremstilling.
- Budgetaftalen 2025 projekter bevilges:
 - Cykelstipprojekt udgiftsbevilling på 4,9 mio. kr. årligt i Budget 2025 til 2028, samt indtægtsbevilling på 2,613 mio. kr. årligt i Budget 2026 til 2028. Anlægsbevilling på udgift i alt 19,6 mio. kr. og på indtægt i alt 7,84 mio. kr. frigives.
 - Realisering af ny trafikikkerhedsplan - mindre projekter bevilges og anlægsbevilling frigives på 1 mio. kr. i 2024.
 - Arkitekturudvalget restsum fra Budget 2024 overføres til Budget 2025.

Behandling

Direktionen (25. november 2024)

Udvalget for Social, Sundhed og Beskæftigelse (3. december 2024)

Udvalget for Teknik og Miljø (4. december 2024)

Udvalget for Børn, Kultur og Turisme (4. december 2024)

Økonomiudvalget (11. december 2024)

Kommunalbestyrelsen (17. december 2024)

Sagsresumé

Budgetopfølgningen pr. 30. september 2024 viser merudgift/merindtægt på 5,8 mio. kr. på drift, anlæg, finansiering og renter.

Anlægsprojekter er gennemgået, og der periodiseres anlæg fra Budget 2024 til Budget 2025 til 2027. Periodisering foretages for at synliggøre den likviditetsmæssige disponering.

Den samlede likviditet styrkes i Regnskab 2024 med 34,3 mio. kr.

Til budgetopfølgningen pr. 30. marts 2024 blev der bevilget 4,43 mio. kr., og opmærksomhedspunkter blev taget til efterretning, som nu er indarbejdet i resultatet.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen er udarbejdet med udgangspunkt i forbruget pr. 30. september 2024. Resultatet af budgetopfølgningen er gennemgået med de respektive serviceområder.

Budgetopfølgningen viser en samlet mindreudgift/merindtægt på 5,8 mio. kr. i 2024.

Driftsområderne forventer samlet merudgifter på 17,3 mio. kr. Merudgifterne i driften er primært på følgende områder:

- Børn og Familier, merudgift på 13,3 mio. kr. Merudgifterne skyldes en stor stigning i antallet af borgere, øget kompleksitet og prisstigninger ved opholdsbetalinger i 2024.
- Skole og Dagtilbud, mindreudgift på 3,4 mio. kr. Mindreudgifterne skyldes primært færre børn i dagtilbud end budgetteret og flere indtægter fra andre kommuner.
- Teknisk Drift, merudgift på 4,7 mio. kr. Merudgifterne skyldes primært øget udgifter til vintertjeneste og rengøring, samt et efterslæb på vejvedligeholdelse.
- Sundhedsfremme, Social og Handicap, merudgift på 0,9 mio. kr. Merudgifterne skyldes primært udvikling i antallet af borgere i psykiatrien.
- Ældreområdet, merudgift på 1 mio. kr. Merudgifterne skyldes primært opsigelser og sygefravær.
- Administrativ Organisation, merudgift på 2 mio. kr. Merudgifterne skyldes merforbrug i Teknik og Miljø samlet.

Finansiering og renter hæves med 11,4 mio. kr. i merindtægter. Dette skyldes primært øget tilskud fra midtvejsreguleringen og merindtægt fra formuepleje.

Tekniske korrektionerne balancerer, men gentages i overslagårene, da anlægsmidlerne til Byfornyelse by og land finansierer opnormering i Boligindsatsen.

Det samlede anlægsbudget 2024 er gennemgået med henblik på at periodisere projekterne budgetmæssigt til de år, hvor projekterne forventes udført.

Periodisering medfører, at anlægsudgifterne i 2024 reduceres med 59,2 mio. kr. samt anlægsindtægterne sænkes med 19,1 mio. kr., netto 40,2 mio. kr. Af disse midler omflyttes 42,4 mio. kr. af anlægsudgifter og 4,2 mio. kr. af anlægsindtægter til Budget 2025. Til 2026 flyttes 16,9 mio. kr. i anlægsudgifter og 1,9 mio. kr. i anlægsindtægter. Til 2027 flyttes 13,1 mio. kr. i anlægsindtægter.

I Budgetaftalen 2025, som blev godkendt oktober 2024, blev det besluttet at følgende anlæg skulle fremlægges til behandling til budgetopfølgningen september 2024:

- Bevillinger til cykelstiprojekterne Nykøbing - Erslev og Erslev - Øster Jølby med nettobevillingen til disse er 11,8 mio. kr., som er Morsø Kommunes egenfinansiering i projektet.
- Arkitekturudvalget skulle nedlægges fra 1. januar 2025, og restbeløb i Budget 2024 skal overføres til finansiering i 2025.
- Bevilling til realisering af ny trafikikkerhedsplan - mindre projekter på samlet 1 mio. kr.

Retsgrundlag

Principper for økonomistyring.

Økonomiske konsekvenser

Hvis indstillingen godkendes indberettes følgende bevillinger og tilhørende anlægsbevillinger for anlægsprojekterne Cykelstiprojekter og Realisering af ny trafikikkerhedsplan, mindre projekter.

Administrative korrektioner

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	2028
Indtægter	-8.392				
Renter	-3.047				
Drift	17.252				
Anlæg	-100	6.000	1.737	1.737	1.737
I alt kassen	5.791	-6.000	-1.737	-1.737	-1.737

Tekniske korrektioner

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Drift	225	550	550	550	550	550
Anlæg	-225	-550	-550	-550	-550	-550
I alt kassen	0	0	0	0	0	0

Anlægsdisponering

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	I alt
Anlægsgudgifter	-59.247	42.370	16.877	0	0

Anlægsindtægter	19.148	-4.186	-1.873	-13.089	0
I alt kassen	40.099	-38.184	-15.004	13.089	0

Samlet netto bevægelse på likviditeten

I 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ændring i likvide aktiver	34.308	-44.184	-17.291	10.802	-2.287	0

Morsø Kommunes serviceramme for 2024 udgør 1,148 mia. kr. Den vil formentlig blive overskredet i mindre grad. Hvorvidt Morsø Kommune rammes af økonomiske sanktioner afhænger af, om kommunerne under ét overholder servicerammen.

Driftsbevillinger er givet for Regnskab 2024, og derfor er der en række opmærksomhedspunkter til Budget 2025 og overslagsårene. Dette berører områderne: Børn og Familie, Visitationen, Ældreområdet, Administrationen Teknik og Miljø samt Rengøringsindsatsen.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og kommunikation

Intet at bemærke.

Beslutning på Direktionen 25-11-2024

Drøftet.

Henrik Rene Christensen og Torben Gregersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning på Udvalget for Social, Sundhed og Beskæftigelse 03-12-2024

Tilrådt.

Beslutning på Udvalget for Teknik og Miljø 04-12-2024

Tilrådt.

Beslutning på Udvalget for Børn, Kultur og Turisme 04-12-2024

Tilrådt.

Peter Lillebæk deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning på Økonomiudvalget 11-12-2024

Tilrådt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 17-12-2024

Vedtaget.

Bilag

Resultatopgørelse Budgetopfølgning 2024 - 2. Budgetopfølgning

UTM Budgetopfølgning 2024 - 2. Budgetopfølgning

UBKT Budgetopfølgning 2024 - 2. Budgetopfølgning

USSB Budgetopfølgning 2024 - 2. Budgetopfølgning

ØKU Budgetopfølgning 2024 - 2. Budgetopfølgning

Punkt 137: Morsø Forsyning, godkendelse af takster for 2025

S2019-14536

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur, Teknik og Miljø anbefaler, at

- Taksterne for 2025 for Morsø Spildevand A/S og Morsø Vand A/S godkendes
- "Hvile i sig selv"-opgørelsen for tanktømning godkendes
- Morsø Forsynings overholdelse af de økonomiske rammer godkendes.

Behandling

Direktionen (18. november 2024)

Udvalget for Teknik og Miljø (4. december 2024)

Økonomiudvalget (11. december 2024)

Kommunalbestyrelsen (17. december 2024)

Sagsresumé

Morsø Forsyning har fremsendt takstblad for 2025 for selskaberne Morsø Spildevand A/S og Morsø Vand A/S til godkendelse i Kommunalbestyrelsen. Fremsendte anmodning om godkendelse samt takstbladet for 2025 er vedhæftet som bilag.

Endvidere anmoder Morsø Forsyning om godkendelse af opgørelsen af "hvile i sig selv" for tanktømning.

Sagsfremstilling

Morsø Forsyning har fremsendt takstblad for 2025 for selskaberne Morsø Spildevand A/S og Morsø Vand A/S til godkendelse i Kommunalbestyrelsen. Samtidig anmodes Kommunalbestyrelsen om at påse, at Morsø Forsyning overholder de økonomiske rammer udmeldt fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Morsø Spildevand A/S

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har meddelt Morsø Forsyning A/S en økonomisk ramme på i alt 63.139.000 kr. for Morsø Spildevand A/S.

Morsø Spildevand A/S's opgørelse af indtægterne 2025 viser samlede indtægter for 57.317.000 kr., hvorved den udmeldte økonomiske ramme overholdes. Se bilag.

Morsø Spildevand A/S's takster for 2025 indeksreguleres i henhold til lovgivningen. Taksten for variabelt bidrag hæves til 66,00 kr. pr. m³ ekskl. moms, og den faste takst pristalsreguleres til 783,12 kr. ekskl. moms pr. stikledning.

Tømningstaksterne for hustanke og bundfældningstanke m.v. er beregnet efter en "hvile i sig selv" ordning. Bilagt er til godkendelse i Kommunalbestyrelsen en økonomisk opgørelse af ordningen.

Tømningstaksten for ordinær tømning af septiktank under 3 m³ stiger fra 600 kr. ekskl. moms i 2024 til 750 kr. ekskl. moms i 2025.

Mors Forsyning A/S's begrundelser for takstreguleringerne på spildevand er:

- *Ansvarlighed i forhold til forsyningens nuværende gæld. Der er ikke plads til, at vi fremover optager mere gæld, og derved ikke har råd til investeringer i nye anlæg. Dette vil kunne bremse udviklingen eller tvinge os til at optage nye lån.*
- *Vi ser ind i store investeringer i problematiske byområder i forhold til at opnå miljøkrav, herunder kloakseparering osv.*
- *Vi ser, at vi pt. skal håndtere mange m³ vand fra fejlkoblinger og indtrængende vand, i form af stigende grundvand og øgede regnmængder.*
- *Der stilles allerede meget store krav fra statens side til leverings- og forsyningssikkerheden. - I budgettet omfattet takststigningen, udgør renter og afdrag 25 kr. pr. m³ ud af den samlede takst på 66 kr. pr. m³. Hertil bør bemærkes, at der er forsyningsselskaber, der ikke er belånt og dermed uden denne udgift.*

Morsø Vand A/S

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i september meddelt Morsø Forsyning A/S en økonomisk ramme på i alt 11.375.960 kr. for Morsø Vand A/S.

Morsø Vand A/S's opgørelse af indtægterne 2025 viser samlede indtægter for 9.580.000 kr., hvorved den udmeldte økonomiske ramme overholdes. Se bilag.

Morsø Vand A/S's takster og bidrag for 2025 indekseres i henhold til lovgivningen. Den variable takst hæves fra 6,00 kr. pr. m³ ekskl. moms til 6,25 kr. pr. m³. For storforbrugere ydes rabat efter en trappemodell, hvor der gives 20% rabat for forbrug mellem 2.500 og 10.000 m³ og 40% for forbrug over 10.000 m³.

Den faste afgift hæves fra 790 kr. til 806 kr. ekskl. moms for en almindelig vandmåler.

Den samlede pris for vand pr m³ i 2025 bliver 12,62 kr. inkl. afgifter og ekskl. moms. Dette er en stigning på 0,25 kr. i forhold til 2024.

Retsgrundlag

- Vandsektorloven; Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (lov nr. 469 af 12/06/2009).
- Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (lovbek. nr. 633 af 07/06 2010).
- Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (bek. nr. 938 af 28/06/2018).
- Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v. (lovbek. nr. 118 af 22/02/2018).

Økonomiske konsekvenser

Ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser for Morsø Kommune.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og kommunikation

Investeringsbudgetter er koordineret på møder mellem Morsø Forsyning og kommunen (Trafik, GIS og anlæg samt Miljøgruppen).

Beslutning på Direktionen 18-11-2024

Drøftet.

Beslutning på Udvalget for Teknik og Miljø 04-12-2024

Tiltrådt.

Beslutning på Økonomiudvalget 11-12-2024

Tiltrådt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 17-12-2024

Vedttaget.

Bilag

Takststigning på spildevand, Morsø Forsynings hjemmeside 6. november 2024

Godkendelse af 2025 samt anmodning om kommunekredit 3.0

Priser 2025

Hovedtal 2025 2.0

Godkendelse af 2025 tømningssordning 1.0

Hvile i sig selv tanktømning 2025 1.0

Statusmeddelelse - Morsø Spildevand (S068) - ØR2025 1.0

Afgørelse om økonomiske rammer - MORSØ VAND (V134) - ØR2025 1.0

Punkt 138: Afrapportering på central udmelding fra Social- og Boligstyrelsen

S2024-8567

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse anbefaler, at

- Afrapporteringen på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling godkendes.

Behandling

Direktionen (2. december 2024)

Udvalget for Social, Sundhed og Beskæftigelse (3. december 2024)

Sagsresumé

I 2019 bad styrelsen via en central udmelding første gang kommunerne (i regi af de fem KKR-områder) om at forholde sig til udfordringerne på det sikrede tilbud Kofoedsminde. Målgruppen på Kofoedsminde er borgere med udviklingshæmning, der har begået alvorlig kriminalitet, og som er anbragt efter domstype 1 og domstype 2 samt i varetægtssurrogat.

På baggrund af den centrale udmelding i 2019 meldte kommunerne tilbage til styrelsen, at man havde tillid til Kofoedsmindes håndtering af opgaven. I styrelsen er man dog fortsat af den opfattelse, at der er problemstillinger på Kofoedsminde, der skal håndteres.

Styrelsen har derfor den 22. november 2023 udsendt en central udmelding vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom til fornyet behandling i kommunerne. Her beder styrelsen om, at kommunerne beskriver en samlet løsning for etablering af et sikret tilbud i Vestdanmark.

Til udarbejdelsen af en samlet og koordineret besvarelse har der på tværs af de fem rammeaftalesekretariater været nedsat en administrativ styregruppe og arbejdsgruppe. Der er i forbindelse med udarbejdelse af afrapporteringen indsamlet aktuel og uddybende viden både kvantitativt (opdateret data vedrørende borgere på Kofoedsminde, medarbejdersammensætning mm.) og kvalitativt (via interviews og møder).

Sagsfremstilling

Hovedkonklusionen i afrapporteringen er, at der ikke er behov for at bygge et sikret tilbud i Vestdanmark til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling.

Styregruppen er på baggrund af de opdaterede data og udviklingsplaner således uenig i, dels at Kofoedsminde ikke har de fysiske og faglige rammer i forhold til at dække behovet for sikrede pladser på landsplan, dels at forsyningen bør sikres via etablering af et tilbud i Vestdanmark.

De faglige rammer på Kofoedsminde vurderes således at være tilfredsstillende, og styregruppen redegør i afrapporteringen for, at udvidelsesmulighederne på Kofoedsmindes sikrede afdelinger kombineret med en udvidelse af kapaciteten i forhold til åbne § 108-pladser til borgere med domstype 2 fordelt i hele landet vil være den anbefalede vej at gå.

En øget kapacitet i forhold til åbne § 108-pladser målrettet borgere med domstype 2 vil bidrage til muligheden for at skabe et øget flow på pladserne på Kofoedsminde. Det er aktuelt vurderingen på Kofoedsminde, at 15 nuværende borgere kan udsluses herfra. Derved vil presset på Kofoedsminde mindskes.

Styregruppen foreslår således i afrapporteringen:

- Trin 1: En udvidelse af sikrede pladser på Kofoedsminde
- Trin 2: En udvidelse af kapaciteten i forhold til åbne § 108-pladser målrettet borgere med domstype 2 fordelt i hele landet.

Der er helt essentielle præmisser og forudsætninger, som ligger til grund for styregruppens løsningsmodel:

- Styregruppen foreslår, at der kigges nærmere på de økonomiske incitament, der knytter sig til placeringen af borgere med domstype 2 på Kofoedsminde. Kofoedsminde finansieres i dag via en objektiv finansiering. Styregruppen foreslår, at alle borgere med en domstype 2, fremover skal være takstfinansieret. Det er forventningen, at det kan understøtte flowet.
- Styregruppen anbefaler, at staten skal afsætte puljer til finansiering af etablering af de nye pladser, og byggeriet skal friholdes fra anlægsloftet. Derudover skal kommunerne tilføres økonomi til drift af det øgede antal domsanbragte.
- Styregruppen anbefaler også, at der indledes en dialog med staten om udviklingen i antallet af borgere i varetægtssurrogat på Kofoedsminde. Denne målgruppe har været i kraftig vækst i perioden. Det er styregruppens vurdering, at en alternativ placering af disse borgere kan være i tilknytning til statsfængslerne. Hvis Kofoedsminde ikke skal rumme borgere i varetægtssurrogat, mindskes presset selvsagt tilsvarende.

Idet Social- og Boligstyrelsen helt konkret har bedt kommunerne beskrive, hvordan et vstdansk sikret tilbud kan etableres, har styregruppen i tillæg hertil udarbejdet et sådant forslag i afrapporteringen. Det er styregruppens anbefaling, at et eventuelt nyt sikret tilbud i Vestdanmark skal finansieres på samme måde som Kofoedsminde, hvilket indebærer objektiv finansiering gældende for beboere med en domstype 1 og i varetægtssurrogat, mens det anbefales, at beboere med en domstype 2 overgår til takstfinansiering. Styregruppen anbefaler, at et eventuelt vstdansk sikret tilbud bygges til 40 borgere for at sikre et fagligt og økonomisk rentabelt tilbud. Der estimeres en samlet anlægsudgift på 200-250 mio. kr.

Styregruppen anbefaler en løbende tværkommunal evaluering af området i samarbejde med styrelsen og Region Sjælland, der er driftsherre for Kofoedsminde.

KKR Nordjylland anbefaler at godkende afrapporteringen, som skal fremsendes til Social- og Boligsstyrelsen senest den 31. december 2024.

Retsgrundlag

Serviceoven § 13b, stk. 3.

Økonomiske konsekvenser

Intet at bemærke.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og kommunikation

Intet at bemærke.

Beslutning på Direktionen 02-12-2024

Drøftet.

Rikke Würtz deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning på Udvalget for Social, Sundhed og Beskæftigelse 03-12-2024

Tilrådt.

Punktet videresendes til behandling i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning på Økonomiudvalget 11-12-2024

Tilrådt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 17-12-2024

Vedtaget.

Bilag

Anmodning om fornyet behandling af central udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

Afrapportering på Social- og Boligstyrelsens anmodning om fornyet behandling af central udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

Kort beskrivelse af centrale elementer i afrapporteringen

Punkt 139: §17 stk. 4 udvalget for Ørodde anbefalinger for den fremtidige udvikling af Ørodde

S2022-24485

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur, Teknik og Miljø anbefaler, at

- Anbefalingerne udarbejdet af §17 stk. 4 udvalget drøftes og tages til efterretning i det videre arbejde med den fremtidige udvikling af Ørodde
- §17 stk. 4 udvalgets anbefaling om at visionsplanen for Ørodde - Kongens Gave vedtages som masterplan for Ørodde følges, og at masterplanen indgår i de fremtidige budgetforhandlinger i Morsø Kommune.

Behandling

Direktionen (18. november 2024)

Udvalget for Teknik og Miljø (4. december 2024)

Økonomiudvalget (11. december 2024)

Kommunalbestyrelsen (17. december 2024)

Sagsresumé

På baggrund af konstitueringsaftalen for 2022-2025 er der nedsat et §17 stk. 4 udvalg for den fremtidige udvikling af Ørodde.

Udvalgets arbejde blev påbegyndt i marts 2023 og er afsluttet i november 2024. Indenfor den tidsperiode har udvalget gennemført studietur, borgerinddragelse, et borgermøde med præsentation af udvalgets endelige visionsplan for Ørodde samt udarbejdelsen af anbefalinger.

Sagsfremstilling

2023 blev benyttet til vidensindsamling om den komplicerede lovgivning og omfattende historik, Ørodde er omfattet af. Derudover gennemførte udvalget en studietur, der bidrog med stor inspiration til den efterfølgende proces.

I 2024 blev rådgiveren Schønherd koblet på udvalget, og derefter blev der gennemført borgerinddragelse. På den baggrund blev der udviklet en visionsplan for Ørodde. Visionsplanen blev præsenteret på et offentligt borgermøde mandag den 7. oktober 2024. Efter borgermødet havde borgerne mulighed for i en 14-dages periode at give respons på visionsplanen direkte til udvalgets postkasse. Responsen var overvejende positiv.

Med afsæt i visionsplanen har §17 stk. 4 udvalget udarbejdet en række anbefalinger til Udvalget for Teknik og Miljø med det formål at understøtte det fremtidige arbejde med områdets udvikling.

Anbefalingerne er opdelt i 4 temaer: vision, principper, hovedgreb og trin. Anbefalingerne tager udgangspunkt i den samlede visionsplan og er derfor understøttet af tekst og illustrationer fra visionsplanen.

Anbefalingerne fremgår af det vedhæftede dokument. Visionsplanen er vedlagt som bilag til §17 stk. 4 udvalgets anbefalinger.

Retsgrundlag

Kommunestyrelsesloven (LBK nr. 47 af 15/01-2019).

Økonomiske konsekvenser

Intet at bemærke.

Andre konsekvenser

Intet at bemærke.

Høring og kommunikation

Udvalgets visionsplan for Ørodde blev fremlagt på et offentligt møde den 7 oktober 2024, hvorefter borgerne havde mulighed for at indsende respons til udvalgets postkasse.

Beslutning på Direktionen 18-11-2024

Drøftet.

Beslutning på Udvalget for Teknik og Miljø 04-12-2024

Tiltrådt.

Beslutning på Økonomiudvalget 11-12-2024

Tiltrådt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 17-12-2024

Vedtaget.

Bilag

Visionsplan for Ørodde_Schönherr_20241001

Anbefalinger §17 stk. 4 udvalg for Ørodde

Punkt 140: Ansøgning om at få Hanklit og Knudeklint optaget som UNESCO verdensarv

S2017-12957

Indstilling

Den politiske styregruppe anbefaler, at

- Ansøgningen og den tilhørende forvaltningsplan med organisering og driftsøkonomi godkendes.

Behandling

Direktionen (25. november 2024)

Udvalget for Teknik og Miljø (4. december 2024)

Udvalget for Børn, Kultur og Turisme (4. december 2024)

Økonomiudvalget (11. december 2024)

Kommunalbestyrelsen (17. december 2024)

Sagsresumé

Det mangeårige samarbejde med Skive Kommune, Region Nordjylland, Region Midtjylland, Museum Salling og Museum Mors om at få udpeget Hanklit på Mors og Knudeklint på Fur er nu udmøntet i en ansøgning, der indsendes til behandling hos UNESCO i januar 2025. Herefter er der en behandlingstid på 1½ år, så en afgørelse forventes i sommeren 2026. Hvis det lykkedes, og udpegningen skal skabe en øget turisme, så kræver det en koordineret drift og markedsføring, der medfører øgede driftsudgifter og en opstartsinvestering.

Sagsfremstilling

Museum Mors, Museum Salling, Skive Kommune, Morsø Kommune, Region Nordjylland og Region Midtjylland har gennem en længere periode arbejdet sammen om at færdiggøre en ny ansøgning om at få molerets fossiler, repræsenteret ved Hanklit på Mors og Knudeklint på Fur, godkendt som UNESCO verdensarv. Ansøgningen er indsendt til teknisk gennemgang hos UNESCO med henblik på endelig indsendelse til vurdering januar 2025.

Ansøgningen består af en samlet ansøgning og syv bilag, se bilag.

Ansøgningsmaterialet gør på et videnskabeligt grundlag rede for, hvorfor Hanklit og Knudeklint gør sig fortjent til at blive UNESCO verdensarv, nemlig at molerets fossiler på helt enestående vis giver et indblik i den tidlige eocæne periode for 55 mio. år siden. En periode hvor diversiteten af fiskearter eksploderede efter den store masseuddøen, som fandt sted ca. 10 mio. år tidligere. Moleret gemmer på mange af de tidligste stadier af flere fiskegrupper. Derudover kan man af fossilerne aflæse, hvad der skete da verden sidst oplevede en hastig global temperaturstigning, der påvirkede dyre- og plantelivet i havet og på landjorden. En viden som er højaktuel i dag. Endelig gemmer moleret på en stor rigdom i fossiler af fugle, padder, planter med mere, der i høj grad kan fortælle om artsdiversitet og evolutionshistorie generelt i perioden.

Hvis Hanklit og Knudeklint udnævnes til verdensarv, indstilles til, at der etableres en selvstændig organisation med bestyrelse, styregruppe og et sekretariat: Bestyrelsen udstikker de strategiske retningslinjer. Den administrative styregruppe sikrer den administrative koordinering og ressourceallokering. Sekretariatet varetager den daglige ledelse med en sekretariatsleder og medarbejdere, og sikrer drift, udvikling og koordinering med museer, kommuner og destinationsselskab. Der vil i de to kommuner blive udpeget UNESCO koordinatore, der sikrer koordinering af UNESCO relaterede opgaver på tværs af de kommunale forvaltninger.

Der arbejdes med et samlet årligt driftsbudget på 9,6 mio. kr., hvoraf 5,9 mio. kr. er penge der allerede bruges i dag på museerne og i kommunerne til forskning og formidling i og af fossilerne og til drift af lokaliteterne og museerne. Der er altså tale om merudgifter til drift, hvis der opnås en udpegning til verdensarv på 3,7 mio. kr. fordelt mellem de to kommuner og de to museer. Det er primært udgifter til ekstra medarbejdertimer. Dertil kommer øgede udgifter til drift og vedligehold af infrastruktur, affaldshåndtering m.m., der afhænger af, i hvor høj grad gæstetallet øges. Desuden skal der afsættes midler til at der kan etableres way-finding, skiltning til og imellem lokaliteter, infotavler m.m. i 2026 anslået til 800.000 kr.

Desuden vil et øget gæstetal skabe et behov for investeringer i infrastruktur i form af p-pladser, forbedringer i opmarchareal (Fur), etablering af vigelommer, eventuel udvidelse af veje, med mere når behovet opstår.

Den politiske styregrupper anbefaler, at den overordnede økonomiramme og den tilhørende forvaltningsplan godkendes.

Der vil blive fremsat konkrete sagsfremstillinger til de efterfølgende bevillinger, hvis ansøgningen godkendes af UNESCO.

Disse merudgifter forventes at tjene sig hjem gennem et øget gæstetal i de to kommuner og på museerne. Stevns Klint, der blev UNESCO verdensarv i 2014, oplevede en 30% stigning i antallet af turister fra 2012 til 2017 - primært en-dags turister. Tallet dækker dog over større udsving hvor stigningen var størst umiddelbart efter udpegningen. Området Stevns har i perioden oplevet en generel udvikling og større vækst. Turismeomsætningen steg fra 179 mio. kr. til 371 mio. kr. svarende til 107%, og også antallet af fuldtidsansatte steg kraftigt fra 207 til 563 årsværk.

Destination Limfjorden, der dækker Skive, Mors og Struer, havde i 2022 et turismeforbrug på 1,9 mia. kr., hvoraf 550 mio.kr. blev genereret på Mors og 918 mio. kr. i Skive Kommune og henholdsvis 617 og 947 årsværk. Dette havde ifølge Visit Denmarks model en effekt på 38 mio. kr. i kommuneskat i Morsø Kommune og 62 mio. kr. i Skive i direkte og afledte turismeeffekter. En stigning på 30 % svarer til ca. 11,4 mio. kr. i ekstra kommuneskatter på Mors og 18,6 mio. kr. i Skive Kommune.

En stigning i turismeomsætning tilsvarende Stevns repræsenterer en betragtelig økonomisk indsprøjtning til regionen. Stevns Klint adskiller sig dog ved at have et væsentligt større opland ikke mindst for endagsturister, og derfor kan man ikke forvente samme stigning på Mors og Fur. En turismeeffekt kommer heller ikke af en udpegning i sig selv, men kræver en solid markedsføringsindsats og turismeprøder af høj kvalitet.

Retsgrundlag

Verdensarvskonventionen.

Økonomiske konsekvenser

	Nuværende og kommende medfinansiering, DKK	Kommende merudgifter til drift, DKK	Budget, total, DKK
Verdensarvskontor/sekretariat		1.805.000	1.805.000
Kommunale medarbejderressourcer	1.900.000		1.900.000
Fur Museum	2.000.000	850.000	2.850.000
Fossil- og Molermuseet	2.000.000	850.000	2.850.000
Drift, infrastruktur Skive		107.000	107.000
Drift - infrastruktur Mors		50.000	50.000
I alt	5.900.000	3.662.000	9.562.000

Opstartsinvestering: Way-finding - Skive og Morsø Kommuner (vejskilte, skiltning på, til og imellem lokaliteter, infotavler mm.): **800.000 kr.**

Morsø Kommunes andel af de årlige driftsudgifter og opstartsinvestering, hvis Hanklit og Knudeklint bliver udnævnt til verdensarv:

	Morsø Kommune	Skive Kommune	Årligt driftsbudget i alt
Verdensarvskontor/sekretariat	902.500	902.500	1.805.000
Fur Museum		850.000	850.000
Fossil- og Molermuseet	850.000		850.000
Drift, infrastruktur	50.000	107.000	157.000

I alt	1.802.500	1.859.500	3.662.000
--------------	------------------	------------------	------------------

Opstartsinvesteringens andel udgør 400.000 kr. for Morsø Kommune.

Andre konsekvenser

Såfremt der opnås en UNESCO verdensarvsudpegning, forventes en øget turisme. En øget turisme medfører en økonomisk effekt i form af øget omsætning både hos museerne og hos lokale virksomheder der tilbyder overnatning, bespisning og serviceydelser og flere arbejdspladser, hvilket igen skaber grundlag for en øget kommunal skatteindtægt.

En øget turisme medfører dog også mere slitage på veje og stier, og et øget drifts- og investeringsbehov i infrastruktur.

Høring og kommunikation

Ansøgning og driftsøkonomi er løbende gennemgået og diskuteret på administrative og politiske styregruppemøder i regi af arbejdet med ansøgningen.

Økonomi og Stab har ingen bemærkninger.

Beslutning på Direktionen 25-11-2024

Drøftet.

Henrik Rene Christensen og Torben Gregersen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning på Udvalget for Teknik og Miljø 04-12-2024

Tiltrådt.

Beslutning på Udvalget for Børn, Kultur og Turisme 04-12-2024

Tiltrådt.

Beslutning på Økonomiudvalget 11-12-2024

Tiltrådt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 17-12-2024

Vedtaget.

Bilag

Bilag 5 - Management Plan

Unesco verdensarv - Organisationsdiagram

Turismens økonomiske betydning i Destination Limfjorden 2022

Draft nomination file - The Bony Fish Fossils of the Western Limfjord

Politiskstyregruppe - Unesco verdensarvsansøgning

Punkt 141: Kommunalbestyrelsens godkendelse af referatet

S2023-12895

Indstilling

Godkendelse af referatet.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 17-12-2024

Godkendt.